

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE I POŠTANSKU DJELATNOST

SAOPŠTENJE ZA MEDIJE

ZAJEDNIČKO KORIŠĆENJE ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE

Izgradnja objekata i infrastrukture operatora elektronskih komunikacionih usluga obavlja se na način da se omogući njihovo korišćenje od strane više operatora. Kada više operatora koristi istu infrastrukturu nema potrebe za dupliranjem kapaciteta, ostvaruju se značajne novčane uštede, prostor se racionalnije koristi, povećava se stepen njegove uređenosti, štiti se životna sredina i zdravlje ljudi. Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost podstiče racionalnije korišćenje elektronske komunikacione infrastrukture, donosi propise potrebne za uređenje te oblasti, prikuplja podatke o telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji, antenskim stubovima i objektima operatora koji su od interesa za zajedničko korišćenje i formira bazu podataka o elektronskoj komunikacionoj infrastrukturi.

Telekomunikaciona kablovska kanalizacija na teritoriji Crne Gore je najvećim dijelom u vlasništvu Crnogorskog Telekomu. Da bi se stvorila mogućnost da te kapacitete koriste i drugi operatori, u slučajevima gdje je to tehnički izvodljivo, Agencija je Crnogorskom Telekomu naredila da drugim operatorima omogući korišćenje prostora u telekomunikacionoj kablovskoj kanalizaciji. Da bi se korišćenje kablovske kanalizacije obavljalo pod transparentnim i nediskriminatornim uslovima Crnogorski Telekom je objavio referentnu ponudu kojom je definisan postupak ostvarivanja prava za korišćenje kablovske kanalizacije Crnogorskog Telekomu i uslovi korišćenja. Agencija je odredila i cijene za korišćenje prostora u kablovskoj kanalizaciji Crnogorskog Telekomu. Na primjer, drugi operatori prostor u cijevi Ø 40mm, koja je smještena u PVC cijev Ø 110mm plaćaju Crnogorskom Telekomu 0,0945 eura/m mjesečno. Ove cijene su vrlo povoljne za operatore i zajedničko korišćenje kanalizacije u stalnom je porastu. Za sada kanalizaciju Crnogorskog Telekomu putem zakupa koriste operatori: M-kabl, Fibernet, IPMont, Cabling, Crnogorski elektroprenosni sistemi, MNnews. Telekomunikaciona kanalizacija Crnogorskog Telekomu zajednički se koristi u dužini od 53 km i to na teritoriji opština Podgorica, Bijelo Polje, Herceg Novi, Tivat, Kotor i Pljevlja. Zajedničko korišćenje kablovske kanalizacije je zastupljeno i kod kanalizacije čiji je vlasnik lokalna samouprava.

Lokalna pristupna mreža kablova sa bakarnim paricama je takođe u vlasništvu Crnogorskog Telekomu. Da Crnogorski Telekom, kako bi zaštitio sopstveni maloprodajni segment, ne bi

mogao da spriječi ili ograniči drugim operatorima pristup lokalnoj petlji. Agencija mu je, poslije sprovedene analize tržišta, naredila da zainteresovanim operatorima omogući zajednički ili potpuno razvezani pristup lokalnoj pretplatničkoj petlji. To drugim operatorima omogućava da koriste usluge i kapacitete Crnogorskog Telekomu zasnovane na bakarnoj parici, odnosno upotrebu cjelokupnog frekvencijskog spektra lokalne petlje ili upotrebu dijela frekvencijskog spektra iznad govornog opsega lokalne petlje. Agencija je odredila cijene za ovaj način korišćenja elektronske komunikacione infrastrukture i to: za potpuni pristup lokalnoj petlji 3,88 eura mjesečno, a za zajednički pristup lokalnoj petlji 1,16 eura mjesečno. Ovako određene cijene spadaju među najpovoljnijima u Evropi.

Da bi se izbjegla izgradnja „šume“ antenskih stubova njihovo zajedničko korišćenje se navodi u planskim dokumentima i pri izdavanju tehničkih uslova za njihovu izgradnju. Zajedničko korišćenje je zastupljeno na 183 antenska stuba, odnosno skoro na 40% od ukupnog broja stubova u Crnoj Gori. Operatori koji pružaju mobilne usluge u Crnoj Gori svoju mrežu u istoj mjeri zasnivaju na korišćenju sopstvenih antenskih stubova i na korišćenju antenskih stubova drugih subjekata. Na 59 antenskih stubova prostor zajednički koriste sva tri mobilna operatora. Zajedničko korišćenje prostora najviše je zastupljeno na antenskim stubovima Radio difuznog centra.

Zbog visokog stepena zastupljenosti zajedničkog korišćenja infrastrukture pojedini operatori su uspjevali da sa pružanjem elektronskih komunikacionih usluga počnu za svega nekoliko mjeseci. Možemo zaključiti da su stvoreni uslovi da se postojeća elektronska komunikaciona infrastruktura racionalnije koristi. Agencija takođe kroz davanje mišljenja na dokumenta prostornog planiranja i tehničkih uslova za izgradnju objekata uvijek navodi da se elektronska komunikaciona infrastruktura planira i gradi tako da je može koristiti više operatora i lokalna samouprava za svoje potrebe. Zbog toga u kablovskoj telekomunikacionoj kanalizaciji, telekomunikacionim objektima, antenskim stubovima priključcima objekata na elektronsku komunikacionu mrežu, kao i kućnim instalacijama koji će tek biti izgrađeni treba predvidjeti kapacitete koji će omogućavati dalju modernizaciju i proširenje elektronskih komunikacionih mreža bez potrebe za izvođenjem naknadnih građevinskih radova i građenjem novih objekata kojima bi se devastirala postojeća infrastruktura i prostor.